

Stödtext från Helena Wessman, rektor vid Kungliga Musikhögskolan 2019-12-30

Kulturbudgeten i Göteborg har inför 2020 minskats med omkring 20 miljoner kronor. Bland åtgärderna märks stängda bibliotek och kraftigt minskade verksamhetsbidrag till Angeredsteatern och Göteborg Wind Orchestra. I det senare fallet hänvisar kulturförvaltningen till att allt fler aktörer slåss om krympande medel för fria grupper.

Det är väldigt mycket som är knepigt i det här, så jag varnar för ett långt inlägg.

För det första: Är det givet att kommunerna ska spara just på kulturen när läget är tufft? Går det inte att hitta pengarna någon annanstans? Kulturen står ju för en ytterst liten del av kostnaderna.

Jag inser att kommunerna skrapar och kappar i alla delar av verksamheten - även inom vård, skola och omsorg, som också måste värnas - och att vi behöver komma upp med alternativ. För detta måste vi tänka om helt.

Vi behöver sätta oss ned och på allvar och i lugn och ro diskutera vilket stöd och vilken service vi anser att samhället ska bistå med och vad vi som medborgare kan ta större ansvar för själva. Vi behöver också tala öppet om vårt individuella ansvar för att inte överutnyttja systemet. Ständigt fråga oss vilket stöd och vilken service just jag kan avstå i solidaritet med bättre behövande medmänniskor.

Vi behöver gå tillbaka till kärnan i det som byggde det svenska välståndet och lägga fokus där: Utbildning och forskning, vård och omsorg, kultur, hälsofrämjande insatser, bra bostäder och en fungerande infrastruktur. I det senare inget överdåd, utan just bra och fungerande.

För mig är prioriteringen klar: De offentliga medlen ska i första hand användas till att värna och utveckla människor, till samhällets mjuka värden. Alla ska kunna leva gott i Sverige. Och då menar jag inte att kunna konsumera, utan att vi har kapacitet att ta hand om varandra och kan odla våra inre liv i gemenskap.

Klimatkrisen talar sitt tydliga språk. Vi kan inte fortsätta som vi gjort att i konsumismens anda överutnyttja såväl jordens som våra medmänniskors resurser. Alla prylar vi köper billigt bygger på exploatering någonstans i kedjan. Om vi istället betalar vad varan verkligen kostar, köper vi mindre och är mer rädda om det vi köpt. Konsumtionen minskar och klimatförändringarna bromsas.

Jag menar att vi måste tänka om och finna vägen till en solidarisk världsordning där vi tar ett större ansvar för de gemensamma nyttigheterna - betalar mer skatt - utan att för den skull begränsa friheten till egna val. Alltså behövs en politisk diskussion av annat slag än idag. Vi behöver i demokratiska processer enas om hur det svenska samhället ska se ut bortom klimatkrisen och dagens alla utmaningar.

För att en sådan diskussion ska vara möjlig krävs utbildning och allmän tillgång till ett brett kulturutbud. För det är genom kulturen, konsten vi övar vår inlevelseförmåga och tränas att tänka i nya banor. Kulturen är lyx i så måtto att konsten kan förgylla tillvaron på det mest

remarkabla vis, men kulturen är också den vardagliga basen för att vi ska kunna förstå oss själva och våra medmänniskor.

Således måste vi för vår gemensamma framtids skull värna den offentligfinansierade kulturen också i besparingstider. Det måste vara möjligt.

Åter till besparingarna i Göteborg och Göteborg Wind Orchestra, GWO, vars existens åter är hotad. För vilken gång i ordningen orkar vi knappt räkna. Inför 2019 ändrade Göteborgs Stad ordningen så att GWO istället för ett stadigt stöd skulle ansöka om verksamhetsbidrag på nytt varje år. Således omdefinierades GWO från institution till fri grupp.

I budgeten för 2020 tas nästa steg genom att GWO i bidragsbeslutet ställs emot det växande antalet aktörer i det fria kulturlivet. Självfallet måste institutionernas del av kakan kunna diskuteras, men inte på detta vis.

Sveriges långa och stolta blåsmusiktradition är i fara. De professionella blåsenssemblerna är ytterst få, amatörorkestrar läggs ned i mängd och allt färre unga väljer att spela blåsinstrument. Musiklivet har samlats till en rad insatser för att vända trenden. GWO är en nyckelaktör i detta arbete och därmed en angelägenhet för hela Sverige.

Därför vill jag med mitt långa inlägg - som är en protest mot Göteborgs stads och andra kommuners hantering av kulturbudgetarna - särskilt lyfta fram GWO. Stoppa nedmonteringen av GWO!